

Praktiska Sverige AB

Org.nr. 556257-5786

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i

Praktiska gymnasiet Kristianstad
belägen i Kristianstads kommun

Uppföljning av tillsyn i

Praktiska gymnasiet Kristianstad

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Praktiska Sverige AB (556257-5786) under våren 2015. Skolinspektionen fattade den 18 juni 2015 beslut efter tillsyn för Praktiska gymnasiet Kristianstad. I detta beslut förelade Skolinspektionen Praktiska Sverige AB vid vite av 500 000 kr att senast den 15 september 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i det tidigare beslutet. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Praktiska Sverige AB inkom med den 15 september 2015, av dokument som inkom den 16 oktober, den 21 oktober och den 26 oktober 2015, av uppföljningsbesök på skolan den 20-21 oktober 2015 samt av rektorns och huvudmannens skrivelse den 5 november 2015.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej helt åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande			
	Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Föreläggande vid vite	2016-05-09
2. Extra anpassningar och särskilt stöd			
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt	Föreläggande vid vite	2016-05-09

för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.		
--	--	--

Sammanfattning ny brist som framkommit vid uppföljning

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat ytterligare en brist. Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Ytterligare brist	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd	Föreläggande vid vite	2016-05-09

Sammanfattning av avhjälpta brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande	
Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Brist avhjälpt

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare vitesbeslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt samtliga påtalade brister. Frågan om utdömande av det vitet behandlas i särskild ordning.

Det har även framkommit en ny brist i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Nytt föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att vid vite av 750 000 kr **senast den 9 maj 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Undervisningen ska utformas så att eleverna får ett aktivt lärarstöd. I detta ingår att läraren ska utgå från enskilda elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

- Huvudmannen och rektorn ska se till att lärarresursen vid skolenheten är utformad så att elevernas rätt till utbildning garanteras. I detta ingår att huvudmannen aktivt ska verka för att lärarna har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och den stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av läroplanen framgår bland annat att läraren ska utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Det framgår också att läraren ska vägleda eleverna så att de kan ta ställning till hur kunskaper används, handleda och stödja elever och ge särskilt stöd till elever i svårigheter. Vidare ska läraren organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina egna förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Av skollagen (26 kap. 2 § andra stycket) framgår att om det vid tillsynen av verksamheten vid en skolenhet konstateras återkommande brister som påtagligt påverkar förutsättningarna för elever att nå målen för utbildningen, ska lärarresurserna vid skolenheten analyseras. Vidare framgår av skollagen (26 kap. 10 § andra stycket) att om en analys enligt 2 § andra stycket ger stöd för det, kan åtgärderna omfatta förändringar i lärarresurserna.

I beslutet den 18 juni 2015 konstaterade Skolinspektionen att eleverna vid Praktiska gymnasiet Kristianstad under en längre tid inte fått ett tillräckligt lärarstöd och att detta påverkat elevernas möjlighet att nå målen för utbildningen. Av beslutet framgår att eleverna under pågående kurser har haft en stor omsättning på lärare vilket inneburit att eleverna inte fått en kontinuitet i undervisningen och inte heller getts det stöd och den handledning de behöver. Vidare framgår att skolan brustit i att säkerställa att relevant information lämnas vidare vid lärarbyten. Det framgår även att eleverna inte getts den handledning och det stöd som de har rätt till på grund av de många lärarbyten och den höga andel obehöriga och visstidsanställda lärare som de haft under pågående kurser. Den 18 juni 2015 konstaterade Skolinspektionen även att huvudmannens ansträngningar för att anställa behöriga lärare inte varit tillräckliga och att det fanns en koppling mellan bristerna och lärarresurserna.

I skriftligt svar den 15 september 2015 uppger huvudmannen att de åtgärder som vidtagits för att säkerställa att eleverna i alla ämnen och kurser ges ett aktivt och kontinuerligt lärarstöd utgörs av en pärm innehållande

kursplaneringar som finns på rektorns kontor. Planeringsunderlagen ska ge vikarier och nya lärare information om undervisningens innehåll och upplägg. Pärmen med kursplaneringar ska visa vilka arbetsområden som ska gås igenom och vilka som redan är genomgångna i de olika kurserna. Vidare framgår av huvudmannens svar att alla lektioner ska följa samma struktur (inledning, genomförande, avslutning) samt att elever på introduktionsprogram ska få ytterligare lärarstöd genom att skolan schemalägger fler lektionspass på grundskolenivå. I det skriftliga svaret redovisar huvudmannen också en lista över tjänstgörande lärare. Av redovisningen framgår att alla lärare i de gymnasiegemensamma ämnena, utom läraren i svenska, är behöriga för utbildningen även om de saknar lärarlegitimation.

Av Praktiska gymnasiet Kristianstads kvalitetsrapport från juli 2015 framgår att skolan har 27 procent "behöriga" lärare och att "de flesta lärare är nyanställda". Av en specificerad lärarlista som rektorn redovisar för Skolinspektionen den 16 oktober 2015 framgår att fler undervisande lärare än läraren i svenska saknar behörighet och att samtliga yrkeslärare utom en, samt lärarna i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska, matematik samt historia helt saknar lärarutbildning. Intervjuer med lärare i samband med uppföljningsbesöket bekräftar detta och lärare uppger vid intervju att de i något fall även saknar utbildning i det ämne som de undervisar i.

Av personallistor som huvudmannen redovisar inför uppföljningsbesöket framgår att fem av 12 undervisande lärare har bytts ut sedan Skolinspektionens beslut fattades den 18 juni 2015. Vid uppföljningsbesöket uppger elever och lärare vid intervju att överlämningarna mellan lärare som slutar och lärare som börjar i vissa fall fungerat bättre än tidigare. Elever uppger vid intervju beträffande de täta lärarbytena: "Det är mest ettor som får nya lärare. Vi har fått ny lärare i engelska och det fungerade bra. Den förra läraren skötte det på ett snyggt sätt med överlämning. Innan har vi halkat efter när lärare slutat eftersom de inte lämnat några omdömen. Vi har haft 7 lärare på 2,5 år. Ny lärare i religion nyligen. Det är jobbigt. Jag bytte lärare så jag har inte fått reda på om jag var godkänd eller inte. Den nya läraren kom för två veckor sedan."

Lärare som undervisar i flera ämnen som samtliga elever läser uppger vid intervju att de fått överlämning av information om elevernas kunskaper och kursplaneringen en halv dag innan de tillträdde tjänsten och att de då fått använda sin fritid till denna överlämning. Av uppgifter som framkommer vid intervjuer i samband med uppföljningsbesöket framkommer att två av de fem nyanställda lärarna har påbörjat sin anställning några dagar innan den tidigare läraren slutat och då getts möjlighet att undervisa parallellt med den tidigare läraren eller den lärare som de ska vikariera för under flera månader.

I ett av fallen uppger rektorn och lärarkollegor att detta fungerat bra. I det andra fallet uppger läraren att hen fått reda sig själv eftersom den tidigare läraren var upptagen med annat. Läraren uttrycker stor osäkerhet i hur skolan ska kunna ge eleverna det aktiva lärarstöd som de behöver och att elevgruppen har behov av struktur och stöd som läraren inte känner sig kunna ge. Rektorn uppger vid intervju att det i något fall även under höstterminen hänt att tidigare lärare inte har dokumenterat som tänkt och att detta blir synligt då vikarie tar över undervisningen. I skrivelse den 5 november 2015 uppger rektorn och huvudmannen att åtgärder har satts in för att stödja lärare som i intervju med Skolinspektionen uttryckt osäkerhet beträffande läraruppdraget och elevernas kunskaper. Vilka resultat som uppnåtts av stödet framgår inte av rektorns och huvudmannens kommentar.

Vid uppföljningsbesöket i oktober 2015 uppger lärare att elever med annat modersmål än svenska behöver mer lärarstöd än vad de får, om de ska ha en chans att klara kunskapskraven i exempelvis engelska. Rektorn uppger vid intervju i samband med uppföljningsbesöket att låga resultat i de gymnasiegemensamma ämnena beror på att eleverna varit frånvarande från de ordinarie lektionerna och att åtgärden som vidtas är att skolan uppmuntrar eleverna att gå på de stödlektioner som erbjuds. Skolinspektionen intervjuar elever för vilka skolan fattat beslut om att reducera utbildningen genom att ta bort undervisningen i ämnet engelska. Dessa elever har enligt uppgift som framkommer vid elevintervjuerna läst engelska vid skolenheten i två år utan att ha uppnått kunskapskraven. Elever uppger vid intervju att de arbetar med ett läromedel anpassat efter deras kunskapsnivå men att de blir lämnade att själva ta sig an uppgifterna i läromedlet. En elev beskriver att lärarstödet inte var tillräckligt då kursen lästes och att eleven inte fick undervisningen anpassad till sin kunskapsnivå. Eftersom ett reducerat program inte leder till en yrkesexamen uppger eleven att hen nu måste läsa upp engelskan på Komvux. Lärare uppger att engelskundervisningen innevarande läsår är upplagd på liknande sätt som eleverna beskriver. Av intervju med lärare framgår att elever som befinner sig på en annan kunskapsnivå än den övriga gruppen, erbjuds stöd tid en gång i veckan, men får under övriga engelsklektioner följa det lektionsinnehåll som övriga gruppen har.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen vid Praktiska gymnasiet Kristianstad fortfarande inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. De åtgärder som huvudmannen har vidtagit har gett resultat beträffande vissa lärare och vissa ämnen men inte tillräckligt för att det ska gälla alla. Elever har uppgett att täta lärarbyten fortfarande sker och att dessa upplevs som besvärliga även om viss förbättring skett mellan tillsynsbesöket och uppföljningsbesöket.

Uppgifter från lärare visar att överlämningar tvingas ske på fritiden, att överlämning inte alltid sker trots att lärarna är på plats samtidigt. Det finns lärare som uttrycker osäkerhet beträffande lärarstödet. Rektorn har vid intervju uppgett att det även under höstterminen hänt att lärare inte har dokumenterat och att detta blivit synligt då andra lärare ska ta över undervisningen och dokumentation saknats. Rektorn och huvudmannen har därmed inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att eleverna får den undervisning och det aktiva lärarstöd som de behöver för att nå kunskapskraven. Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att alla elever inte erbjuds en undervisning som anpassas utifrån elevernas kunskapsnivå. Ett exempel på detta är att elever inte får ett aktivt lärarstöd som utgår från deras individuella behov och förutsättningar i ämnet engelska och att detta har lett till att eleverna inte kunnat fullfölja sina studier. Verksamheten motsvarar därmed inte författningarnas krav.

Av Skolinspektionens uppföljning framgår att verksamheten vid Praktiska gymnasiet Kristianstad fortfarande haft en stor omsättning på lärare och att flera av skolans nyanställda lärare inte har utbildning för den undervisning som de ska bedriva. 42 procent av de undervisande lärarna har bytts ut under pågående tillsyn och 67 procent av de lärare som är anställda vid tiden för uppföljningsbesöket saknar lärarutbildning. Det finns även nyanställd lärarpersonal som saknar såväl pedagogisk utbildning som relevant ämnesutbildning och som samtidigt undervisar i flera kurser som är obligatoriska för elevernas yrkesexamen. Vid Skolinspektionens uppföljning har det inte framkommit några nya omständigheter som visar att Skolinspektionens tidigare utredning av lärarsituationen förändrats. Kopplingen mellan bristen och lärarresurserna därför kan antas kvarstå och huvudmannen ska därmed vidta åtgärder som omfattar förändringar i lärarresurserna. Att lärare har pedagogisk kompetens samt ämneskompetens kan vara avgörande för att eleverna ges en strukturerad undervisning som är planerad utifrån tydliga mål och syften. Skolinspektionen konstaterar att det vid uppföljningsbesöket fortfarande finns elever och lärare som ger uttryck för osäkerhet beträffande undervisningen och aktivt lärarstöd till eleverna. Dessa lärare är främst de nyanställda, de utbildade och vikarierande lärarna. Intervjuer med elever, lärare och rektorn visar att det vid uppföljningsbesöket fortfarande sker ständiga lärarbyten och huvudmannen har visstidsanställt en stor andel av skolans personal eftersom de saknar lärarutbildning. Bristen inom aktivt lärarstöd är de konsekvenser som uppstår av att inte ha behöriga lärare som undervisar. Det är därför angeläget att huvudmannen och rektorn vidtar åtgärder som säkrar stabila lärarresurser och lärare med rätt utbildning och kompetens.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan uppfyller verksamheten vid Praktiska gymnasiet Kristianstad fortfarande inte de krav som följer av skollagen krav. Praktiska Sverige AB föreläggs därför på nytt, att avhjälpa bristen genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Brister beträffande aktivt lärarstöd konstateras i skolans arbete med undervisning och lärande även vid uppföljningsbesöket. Ett bristande aktivt lärarstöd försvårar elevernas förutsättningar för att nå utbildningens mål. Bristande pedagogisk kompetens samt ämneskompetens kan innebära att eleverna inte ges en strukturerad undervisning som är planerad utifrån tydliga mål och syften vilket även detta försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen har i tillsynsbeslut den 18 juni 2015 bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att undervisningen ska innebära ett aktivt lärarstöd för eleverna. Uppföljningen av detta beslut visar att bristerna fortfarande kvarstår. Skolinspektionen har även i tidigare tillsynsbeslut den 14 juni 2013 (Dnr 44:2012:1164) bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att förbättra arbetet med att anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Bristerna har således funnits under en längre period och är därmed allvarliga. Huvudmannen har trots tidigare beslut inte lyckats komma till rätta med bristen i verksamheten vilket ytterligare bidrar till att försvåra elevernas förutsättningar att nå målen. Mot denna bakgrund finner Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd.

Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Ansvariga på skolan ska skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd, om det visar sig att stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga eller om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Läroplanen anger att rektorn som pedagogisk ledare och som chef för lärarna har ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Av Skolinspektionens beslut den 18 juni 2015 framgår att skolans personal har uppmärksammat elever med hög frånvaro och elever med behov av studiehandledning på modersmålet. Trots detta har elevernas eventuella behov av särskilt stöd inte utretts.

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 15 september 2015 framgår att samtliga elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd har kartlagts under våren och hösten 2015. Vidare uppger huvudmannen i den skriftliga redovisningen att samtliga extra anpassningar som ges är dokumenterade och att anpassningarna följs upp efter cirka fyra veckor. Därefter fattas enligt huvudmannen beslut om de extra anpassningarna ska fortgå eller om ett så kallat uppmärksammande om eventuellt behov av särskilt stöd ska lämnas till rektorn. Av skolans kvalitetsrapport från juli 2015 framgår att skolans rektor bedömer att målet för utvecklingsområdet "Utveckla organisationen för att möta elever med behov av anpassningar eller särskilt stöd" är uppnått. Det framgår att åtgärder för att nå målet har varit kartläggningen av elevernas behov, tidiga F-varningar till elever när personalen misstänker att de inte kommer att nå målen och erbjudande om kontinuerliga tillfällen då eleverna får möjlighet att komplettera och göra sådant som de missat. I kvalitetsrapporten anges även att skolan kommer att genomföra noggrann närvarokontroll och "se över" om eleverna behöver hjälp från specialpedagog eller annan anpassning.

Specialpedagogen uppger, vid intervju i samband med uppföljningsbesöket i oktober 2015, att behoven hos alla elever som läser introduktionsprogram vid skolenheten har kartlagts varpå skolan har satt in extra anpassningar eller åtgärdsprogram. Några elever har utretts och samtliga utredningar har lett till åtgärdsprogram. Flera elever har fått reducerat program eller förlängd studietid i form av ett fjärde eller femte år vid skolenheten, uppger specialpedagogen vidare.

Beslut

2016-02-08

12 (20)

Dnr 44-2014:8367

När så kallade uppmärksammanden kommer in från lärarna är det antingen specialpedagogens eller kuratorns uppgift att utreda elevernas behov, uppger specialpedagogen. Rektorn uppger vid intervju att det är specialpedagogens och mentorernas (yrkeslärares) uppgift att utreda elevernas stödbehov och att mentorerna känner sig osäkra i detta arbete.

Specialpedagogen och lärare ger vid intervju exempel på elever som inte har uppnått målen eller som riskerar att inte uppnå målen med utbildningen på grund av frånvaro. Lärare uppger att de har lämnat in uppmärksammanden för dessa elever och att det är tänkt att de i något fall ska göra utredning av elevens behov tillsammans med specialpedagogen men att så ännu inte har skett. De åtgärder som vidtagits vid omfattande frånvaro är att skolan kräver sjukintyg, uppger lärarna. Rektorn uppger att skolan numera för en hårdare linje med att "dra in studiemedel" om eleverna är frånvarande och att hon uppmanar lärarna att skicka in uppmärksammanden när eleverna är borta. Av intervju med rektorn framgår att utredning av elevs eventuella behov av särskilt stöd på grund av frånvaro har skett i ett fall och att detta då lett till att ett åtgärdsprogram utarbetats.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga vid tidpunkten för skolbesöket aktuella åtgärdsprogram med tillhörande utredningar vid skolenheten. Av dessa framgår att pedagogiska utredningar görs men att de åtgärder som anges inte motsvarar de behov som eleverna har för att nå målen med utbildningen. (Se bedömning av ytterligare brist beträffande Särskilt stöd.) Det finns exempel på elever som inte uppnått kunskapskraven i flera kurser under årskurs 1 och där utredningen kommit igång först under elevens andra studieår. Av utredningarna för dessa elever framgår att behoven är av sådan art att de funnits under en längre tid. Det framgår vidare att flera utredningar har identiska och generellt utformade beskrivningar av såväl elevernas behov som de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammet. Rektorn hänvisar till att en elev har utretts bland annat på grund av frånvaro men förutom den utredningen finns inga utredningar elevens eventuella behov av särskilt stöd där kartläggningen visar att frånvaro varit orsaken till att skolan utrett elevens behov.

Av Skolinspektionens utredning framgår att utredningarna påbörjats sent och först efter det att kurserna avslutats och eleven betygsatts. Enligt Skolinspektionens bedömning är detta ett resultat av att huvudmannen sett till att en del utredningar genomförts först efter Skolinspektionens beslut i juni 2015. Huvudmannen har vidtagit åtgärd som gett viss effekt och det faktum att dessa utredningar har påbörjats sent omfattas därför inte av detta föreläggande.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens åtgärder för att skyndsamt utreda elevernas behov av särskilt stöd har fått viss effekt men att åtgärderna inte varit tillräckliga. Huvudmannens skriftliga redovisning och intervjuer i samband med uppföljningsbesöket visar att skolans rutiner kring arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd förbättrats och att det nu genomförs utredningar av elevers stödbehov. Skolinspektionen bedömer dock att de utredningar som gjorts för elever med hög frånvaro inte varit tillräckliga. Skolinspektionens uppföljning visar att det fortfarande finns elever som är uppmärksammade på grund av hög frånvaro och vars eventuella behov av särskilt stöd inte har utretts. Då rektorn nås av signaler om att eleverna riskerar att inte nå målen för utbildningen på grund av omfattande frånvaro behöver skolan, förutom att meddela CSN och begära sjukintyg, utreda elevernas eventuella behov av särskilt stöd. Verksamheten vid Praktiska gymnasiet Kristianstad motsvarar därmed inte författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller Praktiska gymnasiet Kristianstad fortfarande inte de krav som följer av skollagen. Praktiska Sverige AB föreläggs därför på nytt, att avhjälpa bristen genom att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Den brist som konstateras i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd försvårar elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen har i tillsynsbeslut den 18 juni 2015 bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Uppföljningen av detta beslut visar att bristen fortfarande kvarstår.

Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut den 14 juni 2013 (Dnr 44:2012:1164) bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att elevernas behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Uppföljningen av pågående tillsyn i oktober 2015 visar att de åtgärder som huvudmannen vidtagit sedan föregående tillsynsbesök vid skolenheten inte gett önskad effekt eftersom brist åter kunnat konstateras. Det kan därmed konstateras att bristen har förelegat under längre tid och är därmed allvarlig. Mot bakgrund av härav finner Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite. har förelegat under längre tid och är därmed allvarlig. Mot bakgrund av härav finner Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite.

Ny brist som framkommit vid uppföljning

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd (3 kap. 8–9 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Elever ska ges sådant stöd som utredningen visar att de behöver.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska bl.a. behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av 9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Läroplanen anger att rektor som pedagogisk ledare och som chef för lärarna har ett särskilt ansvar för att undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformas så att elever som behöver särskilt stöd eller andra stödåtgärder får detta.

Specialpedagogen uppger vid intervju i oktober 2015 att några elevers behov av särskilt stöd har utretts och att samtliga dessa utredningar har lett till åtgärdsprogram.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga vid tidpunkten för uppföljningsbesöket aktuella utredningar med tillhörande åtgärdsprogram. Av utredningarna framgår att behoven är av sådan art att de funnits under en längre tid. Det framgår vidare att flera utredningar har identiska och generellt utformade beskrivningar av såväl elevernas behov som de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammet.

Rektorn och specialpedagogen uppger vid intervju att sju av skolans elever skulle behöva studiehandledning på modersmålet men att denna handledning inte ges av olika orsaker. För de elever vars utredningar, av eventuella behov av särskilt stöd, visar att det finns språksvårigheter och ett eventuellt behov av studiehandledning på modersmålet som särskilt stöd anger inget av åtgärdsprogrammen en sådan handledning som åtgärd. Rektorn och specialpedagogen uppger vid intervju att det inte går att få tag på studiehandledare. Rektorn uppger efter intervjun, i skrivelse som inkommer genom huvudmannen den 5 november 2015, att skolan inte har identifierat behovet för någon elev som resultat av utredning.

Av samtliga vid, tidpunkten för uppföljningsbesöket, aktuella åtgärdsprogram med tillhörande utredningar framgår att de åtgärder som anges för att eleverna ska nå målen med utbildningen inte motsvarar samtliga de behov som eleverna har enligt utredningarna. Av utredningar och åtgärdsprogram framgår till exempel att vissa elever bedöms ha en för låg kunskapsnivå i ämnet engelska för att skolan ska kunna erbjuda en undervisning som gör det möjligt för eleverna att nå kunskapskraven för grundskolans årskurs nio. Angivna åtgärder är att reducera elevens program genom att ta bort ämnet engelska. I något fall anges i åtgärdsprogrammet att eleven gärna vill lära sig engelska och att eleven känner sig nedstämd över att programmet reduceras. Samtliga åtgärdsprogram som är utarbetade efter utredningar som visar att elever har språksvårigheter, vilka leder till risk att eleverna inte når kunskapskraven i såväl svenska som engelska och flera yrkeskurser, anger att det är en reducering av studieplanen som eleverna har behov av. De åtgärder som anges för att svara mot elevernas behov är att "engelskan plockas bort och studieplanen reduceras" samt att eleverna istället ska delta på stödlektionerna i svenska. Av några utredningar framgår att lärare har gjort bedömningen att elevers engelskkunskaper har utvecklats utifrån förutsättningarna även om eleverna inte kommer att klara av att nå kunskapskraven på grundskole- eller gymnasienivå.

Flera utredningar visar att elever riskerar att inte nå målen i yrkesämnena. Åtgärdsprogrammen anger dock inte att skolan sätter in några åtgärder som särskilt stöd beträffande valda yrkesämnena och inriktningskurser.

Däremot föreslås som åtgärd att eleven ska läsa ett annat program och andra yrkeskurser än de inom det valda programmet.

Skolinspektionen bedömer att det föreligger en brist inom skolans arbete med att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd. Detta då flera av de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen saknar relevans utifrån vad utredningarna visar. Skolinspektionen framhåller vikten av att rektorn och huvudmannen ska värna de elever som, på grund av att skolan tidigare inte utrett eventuella behov skyndsamt, sent bedömts vara i behov av särskilt stöd. Detta så att eleverna ges förutsättningar att nå kunskapskraven även vad det gäller kurser där de redan fått F men som de som har rätt att läsa om. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn har satt in vissa åtgärder för att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd men att de åtgärder som anges i åtgärdsprogrammen inte alltid är tillräckliga för att täcka de behov som utredningarna visar att eleverna har. Sådana exempel är att skolan ensidigt sätter in åtgärden att reducera elevernas program och ta bort engelska från studieplanen i samtliga de fall då utredningarna visar att eleverna har språksvårigheter. Detta även om lärare i utredningen angett att eleven utvecklas inom ämnet och eleven själv uppgett att hen önskar lära sig engelska. Ett reducerat program får konsekvenser för elevens möjligheter att studera vidare. Därför är det viktigt att ett sådant beslut föregås av noggranna överväganden, och det är endast lämpligt om eleven har påtagliga studiesvårigheter och själv vill det. Ett annat exempel på att åtgärderna inte motsvarar elevernas behov är att utredningar visar att elever har behov av stöd i form av studiehandledning på modersmålet och att skolan inte vidtar denna åtgärd. Att rektorn i skrivelse formulerar att skolan inte har identifierat något behov av sådan åtgärd som resultat av utredning föranleder ingen annan bedömning. Det finns stödutredningar som visar det motsatta, även om detta behov sedan inte nämns i åtgärdsprogrammen, och då såväl rektorn som specialpedagogen vid intervju tidigare har uppgett att det finns elever som har behov av sådan åtgärd. Någon rimlig förklaring till varför uppgifterna har ändrats har heller inte lämnats. Verksamheten vid Praktiska gymnasiet Kristianstad motsvarar därmed inte författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, eller i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § skollagen förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Som Skolinspektionen redovisat ovan i detta beslut uppfyller verksamheten vid Praktiska gymnasiet Kristianstad inte skollagens krav. Praktiska Sverige AB föreläggs därför på nytt att vidta de åtgärder som beskrivits ovan.

Skolinspektionen har i tillsynsbeslut den 18 juni 2015 bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Uppföljningen av sistnämnda beslut visar att elevers behov av särskilt stöd i viss mån utreds men att eleverna inte ges det stöd som utredningarna visar att de behöver. Bristen att eleverna inte ges det stöd som utredningarna bedöms försvåra elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen har i tidigare tillsynsbeslut den 14 juni 2013 (Dnr 44:2012:1164) bland annat förelagt huvudmannen att vidta åtgärder för att elevernas behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visar att de behöver. Det kan därmed konstateras att bristen har återkommit, därtill kommer att bristen är omfattande och av allvarlig karaktär. Särskilt allvarlig är denna brist för de elever vars utredning om särskilt stöd påbörjats sent och först efter det att kurserna avslutats och eleven betygsatts på grund av att skolan tidigare inte utrett eventuella behov skyndsamt. Mot bakgrund av härav finner Skolinspektionen att föreläggandet ska förenas med vite.

Avhjälpt brist i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärostilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge

Beslut

2016-02-08

18 (20)

Dnr 44-2014:8367

eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Praktiska Sverige AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Praktiska Sverige AB avhjälpt denna brist.

Motivering

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av de uppgifter som redovisats av huvudmannen samt av de uppgifter som framkommit under uppföljningsbesöket vid skolan, att Praktiska Sverige AB har vidtagit sådana åtgärder att den påtalade bristen i verksamheten har avhjälpes.

Beslut

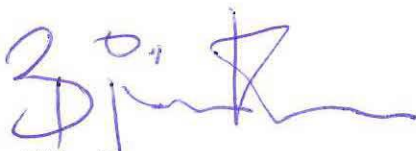
2016-02-08

19 (20)

Dnr 44-2014:8367

I ärendets slutliga handläggning har deltagit enhetschef Maria Kärrman, avdelningsjurist Staffan Opitz, utredare Anna Rosenquist Robertson och utredare Inger Börjesson.

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Åsa Kildén
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.